

2. Szám.

na, Spitzer
Naschitz
b.), Fodor
chumacher
Emma és
ván, Frank
(kinek az

számában
g beküld-
lla, Merza

Jótekonny-
jövő szá-

ek a saját

eteket —
edni haj-
t tudatni
bácsi.

ez.

ledvén,
a t. elő-
l lejár,
bb meg-
e fenn-

0 kr.
0 kr.
0 kr.

ldésére
aszna-
Buda-
m-épü-

ala.

-épület.
rsulat.

A HANGYÁS-Z-MEDVE. (Lásd a 205. lapon.)

XXVII. kötet, 13. szám.

Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

Ára negyedévre 1 ft 40 kr.

1884. szeptember 28-án.

A FEHÉR GALAMB.

— Tündérmese. —
(Folytatása.)

AMOTT jó messzire, a sötét sűrű fekete erdőben rettentően dult-fultmégében Morgó király, a gonosz manók hatalmas ura. Hiába küldte ki emberi alakba öltözött manóit, hiába küldte a medvéket, farkasokat és más fenevadat, nem hozott prédát egyik sem. A manók ura éhezett és a nagy barlangban kincses ládái nem teltek meg többé. Reszketett is mindenki, a ki közelébe jutott. Annál dühösebb volt pedig, mert jól tudta, hogy nem a szolgálai a hibások, hanem a fehér galamb miatt kell távol maradniok Liliomvölgynek még a határaitól is; a hol a jó tündérek küldötte van, oda ellenség be nem léphet s még ha emberi alakot öltenek is a manók, csak úgy mehetnek a boldog falucskába, ha a lakosok maguk hívják be. Azt pedig már csak nem fogják tenni, hogy ellenségeköt behívják, mert akárhogy alakoskodik is a gonosz manó, mégis ráismerhetni szemei kaján pillantásán.

Dult-fult tehát a Morgó király, tövükben tördelte ki az óriás fákat és száz mázsás sziklákat dobált mértföldnyire, hogy szinte rengett bele a föld. Mikor dühében egyet-egyet fujt, egész fürgeteg sivitott végig a sötét fekete erdőn, minden állat elbujt és rettegett a hatalmas gonosz manókirály haragjától.

De hát a harag és taporzékolás utoljára is semmit sem használt. A fehér galamb ott turbékolt csinos kis kalitkájában, Iluska pompásan gondját viselte és a falu népe vígan és boldogan élt, csöppet sem törődve Morgó király haragjával.

Az igazat megvallva, azt sem tudták, haragszik-e, sőt nem is gondoltak rá, hanem végezték békességben napi munkájukat, éjjel pedig nyugodtan aludtak. Ezt tudta Morgó király és csak annál inkább mérgelődött. Hanem mikor már eleget mérgelődött, azon kezdte törni a fejét, mikép segíthetne ezen a kellemetlen állapoton. Összehívta a legügyesebb, leg-ravaszabb vén manókat tanácskozáásra és így szólt:

— Ti drágalátos manóim, ti ugyan gyönyörű ficzkók vagytok! Hát mi lesz ebből? Hát a ti királyotoknak éhezni kell, a kincses ládák is üresen maradjanak a ti gyávaságtok miatt? Hát ti nem szégyenlitek, hogy egy hitvány kis fehér galamb miatt nem mertek még csak közel sem menni Liliomvölgyhöz, a honnan eddig annyi jó zsákmányt hoztatok?

A manók jó ideig hallgattak, aztán megszólalt egyikök:

— Bocsáss meg, fölséges királyunk, tudod, hogy mi nem félünk semmitől. De az a fehér galamb a tündérkirálynő küldöttje és mig ott van, nekünk nincsen semmi hatalmunk, egy szalmaszálát sem vihetünk el.

— Hát azt a galambot kell onnan ellopni! szólt Morgó király. A ki ezt megteszi, annak megengedem, hogy a barlangban legyen a fekvő helye, hallgassa hollóim káromgását, a mi a legszebb zene és ezenfelül egy tizedrészt adok neki minden zsákmányból, melyet egyik holdtöltőtől a másikig kapok. No's, ki vállalkozik reá?

A manók megint nagy ideig hallgattak. Végre előállt egyikök.

— Én vállalkozom rá, hogy elhozom a galambot. Hanem adj nekem aranyat, még pedig sok aranyat, hogy az emberek közül valakit megvesztegessenek, a ki aztán kezemre játsza a galambot.

— Micsoda, aranyat adjak? Te vakmerő ficzkó, hát ki akarod fosztani kincses ládáimat? Takarodjál!

És megfogva a manó üstökét, fel-emelte s kidobta a barlangból.

— No's, más senki sem vállalkozik senki sem tud okosabbat?

— Én megpróbálom arany nélkül, szólt egy másik manó. Nekem nem kell arany, én majd ügyes beszéddel szedem rá azokat az együgyü embereket; elhitem velök, hogy a tündérek az ő ellenségeik és ha hozzád folyamodnak, jobb dolguk lesz: elhitem velök, hogy te nagyon jó és derék király vagy.

— Micsoda? Elhiteded velök? Hát talán nem vagyok az, mi? No megállj, te vakmerő rabszolga!

Ezzel derékon kapta a szerencsétlen manót és úgy vágta a földhöz, hogy vagy félmérföldnyire furódott be a föld mélyébe. El is tartott vagy hat hétig, míg onnan ki bírta magát ásni.

De már e példa után a többi manók közül egyik sem mert szólani. Morgó király végre bösz haraggal kiáltá:

— Nem akarja egyik sem elhozni azt a galambot? No jó! Hát tudjátok meg, hogy ha holnap estig kezemben nem lesz a galamb, akkor mindnyájatokat egytől-egyig kétszáz esztendőre becsuklak a harmadik barlangba, örökös sötétségbe, éhségre és szomjuságra. Most takarodjatok!

A manók ijedten futottak ki az erdőbe s ott nagy busan tanakodtak, mi tevők legyenek. Egyikök végre megszólalt:

— Még nincs okunk a busulásra. Hát azért követtünk el annyi gonosz csínyt, hogy most ne tudnánk semmit kitalálni, mikor a mi rovásunkra megy a dolog? Bizzátok rám, majd én kigondolok valamit.

Ugyan ezen a napon este felé Liliom-völgy határának szélén ott sétált Kövér Misi és fűzfasipót faragott, mikor egy öreg, nagyon öreg ember közeledett feléje; olyan öreg volt, hogy szinte kétrét hajolt és bizonyosan orra bukott volna, ha mindkét kezével botra nem támaszkodik. E mellett pedig fájdalmasan sohajtozott, mint a ki már alig bir odább vánszorogni. A Kövér Misi megsajnálta és oda-szólt:

— Ejnye öreg bácsi, honnan jön? Ugy látszik, nagyon elfáradt?

— El bizony, édes fiam, olyan megszűröl jövők, hogy már meg sem tudnám mondani, hány országon jöttem keresztül. Ma még nem is pihentem és nem is tudom, hol hajtsam le a fejemet éjszakára.

— Oh, azon ne busuljon, itt van közel a mi falunk.

— Igen ám, de megengedik-e, hogy ilyen szegény idegen bemenjen.

— Már hogy ne engednék? Majd elvezetem én magam. Jőjjön!

Ha Kövér Misi látta volna, milyen káröröm villogott az öreg szemében, talán mégsem vezette volna a faluba; de ő azt nem láthatta, mert az öreg ember arcából csak hosszú ősz szakállát lehetett lát-

ni, meg a kopasz fejét; úgy meg volt görnyedve, hogy szinte a földet érte a feje.

Mentek tehát befelé, és utközben az öreg elpanaszolta, hogy nagyon meg is éhezett. Ezért Kővér Misi még inkább megsajnálta, mert ő maga is ugyancsak szeretett ám jól falatozni.

— Várjon csak, öreg bácsi, majd elvezetem én jó helyre. Akármelyik házban szívesen látnák ugyan, de legjobb dolga lesz Iluskáéknál. Hetedhét országon nincs párja a kis Iluskának, senki sem tud olyan jó pogácsát sütni, aztán olyan szívesen kínálja, hogy az ember alig győzi enni. Van is nekik bőven, nekik terem mindenből legtöbb és legszebb, mert ők tartják a fehér galambot.

Az öreg szeme ismét villogott, de Misi most sem látta; csak mentek tovább, míg végre eljutottak az Iluskáék házához.

— Ide menjen be, szólta Misi. Mondja meg, hogy én küldtem, akkor még szívesebben fogják látni.

Az ajánlásra voltaképen nem is volt szükség, mert Iluskáéknál mindig szívesen látták a vendéget, a legszegényebbet is. Az öreg mikor belépett, bágyadt hangon mondá:

— Kedves jó gyermek, engedj itt kissé megpihennem... étlen-szomjan jövök messze földről és nincs hol megpihennem.

— Oh szegény öreg bácsika! szólta Iluska részvétellel. Üljön csak le, pihenjen, míg szüleim haza jönnek. Ők majd gondoskodni fognak mindenről, a mi csak kell. De addig is adok egy kis tejet meg jó friss pogácsát, tudom izleni fog.

Iluska előhozta a tejet és pogácsát és mikor oda tette az idegen elébe, feltűnt neki, hogy kedvencz cziczája, a mászkor olyan szelíd állat, most mérgesen pöfög, felborzolja a szőrét és haragosan néz az öreg vándorra, mint valami ellenségre. A jó kis leány azonban nem gondolt semmi rosszra s azt hitte, hogy a czicza a tejeeskét irigyli.

— Várj no, te kis torkos, kapsz te is.

Hozott neki is egy csésze tejet, de a czicza hozzá sem nyult, csak mérgeskedett tovább az idegen ellen, az öreg pedig láthatólag nyugtalanná lett és most még inkább a földre hajtotta a fejét, úgy hogy Iluska semmiképp sem láthatott a szemébe; de azt látta, hogy a czicza torzézolása alkalmatlan az idegennek; fogta tehát a nyugtalan cziczát és kitette az ajtó elé. A czicza még ott sem nyugodott meg, csak nyafogott és dühösködött tovább. Ezzel az öreg azonban nem gondolt többé s hízelve mondá:

— Sajnálom, hogy miattam ki kell tenned azt a bolondos állatot, mert bizonyosan nagyon sajnálod, ugy-e kis Iluska?

— Az már igaz. De honnan tudja a nevemet?

(Folyt. köv.)

HÓS EGÉRKE.

(Képpel a 197. lapon.)

— Igen biz' a, úgy volt, a mint mondom: én egyszer magam ettem meg egy macskát, mindenestől, a mint volt.

— Lehetetlen! Az még soha sem történt!

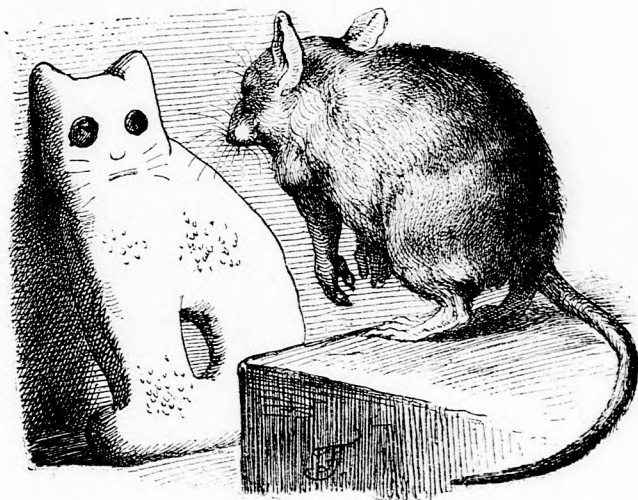
— Talán nem is fog soha többé történni, de akkor az egyszer megtörtént. Tudjátok, hogy én mindig igazat beszélek.

Ez való is volt, az öreg egér apó nagyon tiszteletre méltó, komoly öreg egér volt s a fiatal egerek nem is bánták meg soha, mikor tanácsát követték. Szentül hitték is minden szavát; annál inkább ámulnak, mikor elbeszélte nekik, hogy őt is sokszor üldözték azok a veszedelmes macskák, de mindig szerencsésen elmenekült, egyszer pedig rettenetes boszút állt, — ő ette meg a macskát.

— De hát hogy lehet az? kérdék a fiatalok. Hiszen a macska tizszer akkora,

mint mi és borzasztó karmai vannak ... erős is nagyon. Hogy bírhattál vele?

— Már azt el nem árulom, az az én titkom. Utoljára még kedvet kapnátok ti is, hogy szembe szálljatok a macskával, már pedig ezt nem tanácsolom, mert keservesen megbánnátok. Az csak egyszer akadt oly szerencsésen, hogy én megbirkózhattam vele. Nem tagadom, magam is megijedtem eleinte, mikor megpillantottam. A falhoz támaszkodva állt és épen reám meresztette szemeit ... igen ám, de

HŐS EGÉRKE.

én észre vettem valamit s a helyett, hogy elszaladtam volna, neki rohantam és csakhamar leharaptam a fejét, meg is ettem. Jaj de jó volt! Az egész macskát nem is birtam egyszerre megenni, három napig jártam oda s lassanként ettem meg az utolsó morzsácskáig. Azóta sem ettem olyan pompás mézes-kalácsot.

— Micsoda? kiálták a kis egérek. Mézeskalács volt?

— Hát persze! Ti oktondik, hát elhittétek volna, hogy magunkforma

gyöngge egérke bírhatna eleven macskával? Az bizony csak mézeskalácsból volt gyurva s bizonyosan valamelyik kis gyermeké volt.

— Oh, ilyen vitézek mi is tudnánk lenni.

— Meghiszem, felelt egér apó nevetve. Csakhogy többé nem akad ilyen jó szerencse és így mégis én vagyok az egyedüli hős egér, mert én elmondhatom, hogy megettem a macskát.

ELEMÉRKE KALANDJA.

— Kicsi beszély a kicsinyeknek. —
ASZÉP kastély tornácán hízelve környékezte Elemérke a mamát, ki azonban szeliden, de határozottan rázta a fejét.

— Nem, fiacskám, mondtam már, hogy nem lehet.

— De én megígértem Lajoskának... és mamácska megengedte...

— Meg, és el is fogsz menni, csak várj egy kicsit. Félóra múlva az inas rá fog érni, elkísér.

— Oh, kell is az! Elmegyek én magam is, tudom az utat.

— Meghíszem, de még sem mehetsz egyedül olyan messzire. A nagy erdő lett kell elmenni, az nem ilyen kis fiuknak való sétahely.

— Oh, nem félek én ott sem, voltam én már sokszor bent az erdőben is. Eressz el, mamácska, mindjárt visszatérek, meglásd.

De a mama csak rázta fejét. Elemérke pedig kissé duzzogó lett, ámbár ez nem volt szokása.

— Szegény Lajoska vár, tudom, már régóta... egyedül van és megígértem neki, hogy születés napján meglátogatom, elviszem hozzá játékaimat és együtt fogunk játszani. Olyan szomorú szegény, mióta beteg.

— Meg fogod vigasztalhatni. Most csak maradj szépen itt, majd ha az inas elkészül a dolgával, elkísér. Egy fél óra nem a világ.

Ezzel a mama bement a szobába, Elemérke pedig az udvaron és kertben

nyugtalanul járt-kelt, törve a fejét, hogy mit tegyen. Még nem volt nagyon késő, az igaz, de mégis ideje lett volna indulni. Lajoska, az ő kedves játszótársa, kissé messze lakik, amott az erdőn túl az erdészlakban. Ezelőtt mindig Lajoska járt a kastélyba, de most beteg; illik tehát, hogy most Elemérke látogassa meg. Küldött is neki születésnapjára mindenféle ajándékot, a mit persze a jó mama vásárolt; Lajoska bizonyosan nagyon megörült s Elemérke ezt szerette volna már látni. De a mama féltette a kis fiút, aki bizony nem is volt még egészben hét éves, tehát könnyen juthatott volna bajba. Csakhogy ő ezt maga nem hitte, és szörnyen okos, vitéz kis legénynek tartotta magát.

— Lajoska azt fogja hinni, hogy megfeledkeztem róla, töprengett magában. Pedig nem feledkeztem meg, én szeretem Lajoskát. Igazán, nem is tudom, mért nem mehetnék el? A mamácska most el van foglalva; mire előjön, én már itthon leszek ismét és legalább jót is tettem, örömet szereztem Lajoskának. Majd gratulálok neki, játszunk egy kicsit és azután jövök haza. Ezzel már csak nem teszek semmi rosszat.

És nem kérdeve senkit, nem szólva senkinek, kiosont a kertből a mezőre, onnan tovább az erdő felé. Kissé dobogott a szive, mert titkon azt sugta neki valami, hogy akármilyen jót gondol, mégis legjobb talán, ha a mamának engedelmeskedik; de mikor már olyan messze járt, hogy nem láthatta szülőházát, kiverte a fejéből ezt a gondolatot és vigan nyitott be Lajoskához, ki éppen egyedül volt itthon.

Nagyon megörültek egymásnak és csakhamar oly vígan játszottak, hogy a beteg Lajoska szinte elfelejtette betegségét. A jószívű Elemérnek pedig nagyon jól esett látnia, hogy kis pajtása annyira fölvidult; meg is feledkezett volna teljesen a haza menetelről, ha egyszer Lajoska nem kérdi:

— De hogy van az, hogy ma magad jöttél?

— Hát ... biz én megszöktem. Várnom kellett volna még sokáig, de én inkább eljöttem magam.

— Oh, azt talán nem jól tetted ... mit fog a mama mondani?

— Nem is fogja tudni. Igaz a! Most már indulnom kell haza, mert utoljára még észreveszik, hogy megszöktem, utánam küldenek.

Nem gondolta Elemérke, milyen jó lett volna, ha az történik, a mitől félt, ha otthon már észrevették volna eltűnését és utána küldenek. De a mama még semmit sem gyanított.

Vigan, a mint jött, indult Elemérke haza felé. Arra nem gondolt, hogy eltitkolja, a mit tett, sőt el akart dicsekedni a mamának, hogy mily szépen járta meg a nagy utat.

— Viszek neki szép virágot is, kötök egész nagy bokrétát.

Az erdőszélen sok tarka vadvirág pompázott, Elemérke tehát neki látott és tépte a virágot. Már jó marokkal gyűjtött, mikor hirtelen összerezsent, mert egy idegen hang szólalt meg egészen közel.

— Szereted a szép virágot, fiacskám?

Elemérke föltekintett és egy izmos termetű, furcsa tarka ruhás embert pillantott meg. Az idegen nyájasan mosolygott s Elemérke félelme eloszlott.

— Én is szeretem a virágot, de most mamámnak gyűjtök bokrétát.

— Oh akkor nem jó helyen kereskedel. Amott beljebb az erdőben van egy kis tisztás, ott terem ám csak a sok szép virág. Ha akarod, elvezetlek oda.

— De nincs-é messze? Mert sietnem kell ám haza.

— Hogy volna messze? Itt van mindjárt, alig pár lépésnyire. Majd én aztán kivezetem az utra.

Elemérke gyanutlanul követte az idegent. Az a kis tisztás nem volt épen nagyon közel, mert már néhány perczig mentek és még mindig nem látszott. De aztán csakugyan eljutottak egy tisztásra, hanem ott virág helyett egy nagy sátor volt, a sátor előtt egy csapat ember, épen olyan furcsa tarka ruhában, mint az, a ki Elemérkét ide vezette. A kis fiu kissé megijedt, de vezetője kézen fogta s a sátor előtt ülő öreg emberhez vezette.

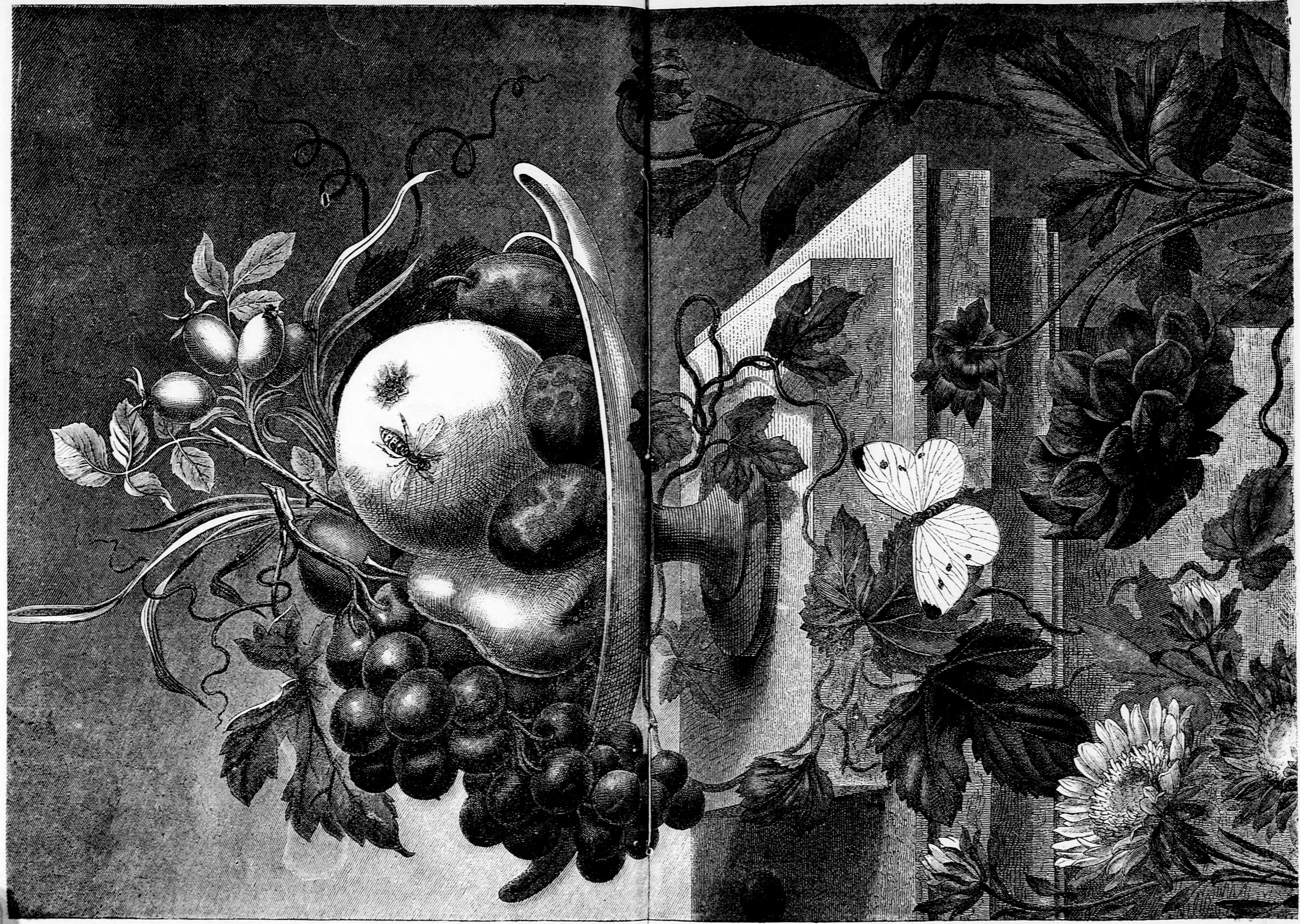
— Mit gondolsz, jó lesz? kérdé.

Az öreg fürkésző szemmel nézett végig a fiucskán, aztán így szólt:

— Azt hiszem, épen jó. Csak vigyázni kell... úgy látom, ki van melegdedve a kicsike, adj neki egy kis italt, Ambrus.

Elemérke nem igen értette ezt a beszédet. Még csak hét éves volt, keveset látott és hallott a világon, de azt értette, hogy itallal kínálják, a mire csakugyan vágyódott. Még meg is köszönte szépen,

(Folytatása a 202. lapon.)

Őszi gyümölcs és virág. (Lásd a 206. lapon.)

(Folytatás a 199. laphoz.)

mikor Ambrus egy pohár vizet adott neki. De alighogy megitta, sajátságos bágyadságot érzett, le kellett ülnie s pár perc múlva mélyen elaludt.

Meddig aludt, nem tudta, de mikor fölébredt, bámulva nézett körül. Csak lassan-lassan jutott eszébe, mi történt vele; emlékezett, hogy az erdőben járt, ivott, álmos lett; aztán bizonyosan haza vitték... De a mint körülnézett, hiába kereste a szép szobát, a kedves mamát, de még a zöld erdőt is. Valami sötét, piszkos pajtában feküdt, körülötte ismeretlen emberek jártak, ugyanazok, a kiket az erdőben látott, köztük az öreg, meg az az izmos férfi, a ki őt vezette s kit Ambrusnak szólítottak.

Nem maradt ideje, hogy sokáig tündődjék. Midőn ijedten fölkiáltott, Ambrus odalépett hozzá és durván fölrántotta fekvő helyéről.

— Egy szót se, gyerek! Mától fogva Jóska a te neved, tanulni fogsz kötelen táncolni és más ügyes dolgot végezni. Ha pedig ügyetlenkednél és szófogadatlannal lennél, ez a korbács fog tanítani.

Elemérke lassanként megértette. Kóborló vásári komédiások vitték magukkal.

És eszébe jutott, hogy otthon a kedves mamácskája várja... hiszen még tegnap kellett volna haza mennie, rögtön, hogy ne is tudják, hogy oda volt! A szegény jó mama talán aggódik és busul... talán soha sem fogja többé látni!

Mi történt otthon, hogy keresték, mennyit szomorkodtak, azt Elemérke

nem tudhatta. De annál inkább tudta a maga szenvedéseit.

Keserves napok, hetek és hónapok következtek. Elemérke eleinte makacskodott. Nem fért a fejébe, hogy ő, az elkényeztetett kis urfi, komédiás-gyerek legyen. De mikor egy párszor érezte, milyen az a korbács, nem ellenkezett többé, tett mindent, a mit a durva Ambrus parancsolt. Vándoroltak faluról-falura, városról-városra, esőben, forróságban, éheztek is sokat s aligha ismert volna valaki rá Elemérkére abban a sápadt, csendes, tarka ruhás kis fiubán. Már szinte maga sem tudta jóformán, hogy hát kicsoda ő; az volt-e valami szép álmom, a mit régi életéről tudott, vagy most álmodik valami gonoszat? Egyszer szökni próbált, de rajta kapták, rettentően megverték s azóta még jobban vigyáztak rá. Még csak nem is beszélhetett senkivel, a kinek elpanaszolhatta volna szomorú sorát. Kezdett beletörődni és csak néhanéha, mikor egy kis pihenője volt, gondolkozott el azon, mi lett belőle.

Több hónap mult s egyszer egy kis városban időztek. Már mentek volna tovább, mert már senki sem nézte komédiázásukat, alig volt száraz kenyerek. De mégsem mehetek tovább, mert az öreg, kinek Ambrus az erdőben Elemérkét mutatta, beteg lett, még pedig nagy beteg. Nem volt pénzök, hogy orvost hívjanak, orvosságot vegyenek; ott feküdt a vén beteg, még csak nem is ápolták, senki sem törődött vele. A durva Ambrus, ki a komédiás-csapat vezére volt, durván szidta az öreget, hogy miatta kell itt vesztegelniök; a többiek feléje sem néztek. Csak

egy valaki volt, a ki, mihelyt tehetette, oda sietett a szenvedőhöz; az pedig Elemérke volt. Az ő jó kis szívének roszul esett, ha valakit szenvedni látott s úgy szeretett volna segíteni a beteg öregen! Ha egyebet nem tehetett, legalább egy kis vizet hozott neki, takargatta, vigasztalta s ott ült ágya mellett, hogy segíthessen, ha valamire szüksége lenne.

A beteg eleinte komoran nézett a kis fiura, de napról-napra nyájásabb lett s egyszer, a mint Elemérke, maga is szomorú gondolatokba merülten, ott ült az ágy mellett, az öreg egyszerre megszólalt:

— Te jó gyermek vagy ... ápolasz, a helyett, hogy gyülnél és kerülnél.

— Oh, hogy gyülném, mikor beteg? felelt Elemérke őszintén. Én is voltam beteg ... emlékszem, olyan jól esett, ha volt valaki mellettem.

— Igen, én pedig egészen el volnék hagyatva, ha te nem volnál. Az a gonosz Ambrus most már szeretne lerázni a nyakáról ... persze ... öreg vagyok ... többé nem veheti hasznomat, nem tudok többé komédiázni ... pedig őt is én tanítottam s mégis hálátlan. Ő elhagy és te ápolasz, szegény gyermek, a ki ellen olyan nagyot vétettem én is. De ne félj, jóváteszem ... érzem, hogy már nem sokáig élek, nem akarok bűnnel szállni a sirba.

Elemérke csodálkozva nézett a beteg öregre, csak úgy félig értette. Az öreg pedig rövid gondolkodás után így szólt ismét:

— Állj az ablakhoz és ha látsz valami tisztet erre menni, kérd meg, hogy jöjjön be, egy haldokló hivatja.

Nem sok idő telt bele, csakugyan bejött egy nyájas képű öreg ur. Csodálkozva kérde, mit kívánnak tőle. A vén komédiás magához hívta s halkán beszélt neki valamit s a vendég ugyancsak ámulni látszott. De mikor a beteg elvégezte beszédét, az öreg ur megfogta kezét és komolyan, de nyájásan mondá:

— Legyen nyugodt, visszaviszem a gyermeket szüleihez. Ön jóvá tette hibáját, az Egek ura meg fogja bocsátani.

Aztán Elemérkéhez fordulva mondá:

— Kis fiam, bucsuzzál el a beteg-től, velem jössz, haza viszlek a mamához.

Elemérke azt hitte, hogy csak álmodik. De az öreg ur sürgette, tehát megölelte a vén komédiást. Az öreg ur aztán kézen fogta és indult vele. A mint kiléptek az ajtón, szemben jött Ambrus és megragadta a kis fiut, egyuttal durván kérdezve az idegent, mi dolga van a fiuval? De az öreg nyugodtan, komolyan mondá:

— Egy szót se! Ezt a fiut magammal viszem és ha csak egy szót mersz szólni, börtönbe vettetek, te gonosz gyermekrabló!

Ambrus elsápadt s elbocsátotta Elemérkét.

Három nappal később Elemérke otthon volt ismét jó mamája karjaiban, s a viszontlátás örömeben feledve volt a sok bu és szomorúság, melyet kiállottak mindaketten. Hanem elfelejteni az egész keserves kalandot Elemérkének persze nehéz lett volna. Vig és boldog volt újra, de mikor az időközben meggyógyult Lajoskával megint együtt játszottak, soha sem tett többé olyasmit, a mit a mama tiltott.

— Tudod, mégis csak legokosabb az, ha szót fogadunk annak, a ki okosabb mint mi. Én már nagyon megjártam egyszer. Tudom, nem találkozik az ember mindig olyan nagy veszedelemmel, de ki tudja, milyen baj érheti? Elkerülni pedig olyan könnyű, mert csak a mama szavát kell követni.

BETÜREJTVÉNY.

Van: 4 v, 2 l, 3 i, 2 z, 1 e, 1 h, 1 s, 5 a, 2 r, 1 o, 1 ó, 1 d, 1 m.

Az első sor egy betű, a második sor egy ércz, a harmadik sor egy keleti hitfelekezet, a negyedik sor egy nőnév, az ötödik sor egy faedény, a hatodik sor egy folyadék, a hetedik sor egy betű.

A függélyes és vízszintes sorokból egy leánynevét derül ki.

AZ ÖT ÉRZÉK.

*Látás, szaglás, ízlés, hallás,
Az ötödik a tapintás.
Érzékeim öten vannak —
No borocska, hadd lássalak!*

*Gyönyörködtem szép színedben; . .
Ám ezzel nem sokra mentem.
Mi a bornak nagy becsét ad:
Hadd szagolom az illatát!*

*De ki tudja? Valj' nem viz-e?
Van-e neki jó bor-ize?
Hopp! A számhoz fölemelem,
Alaposan megizzelem.*

*Tyüh! . . . a majsztram észrevette!
»Erre arra, szedte-vette!«
Jaj, a szidalmait hallok —
Eltagadom, be nem vallom.*

*De mit ért a tagadásom?
Elvesz látásom, szaglásom, . . .
A majsztram nagyot suhintott,
S hatalmasan megtapintott!*

A HANGYÁSZ-MEDVE.

(Képpel a czimlapon.)

Az a sajtóságos állat, melyet a czimképen láttok, hirből-névről eléggé ismeretes, de annál kevesebben vannak, a kik valósággal látták. Messze is kellene menni, hogy láthassuk, egészen déli Amerikába, hol a rengeteg ős erdőkből, a forró éghajlat alatt él. De ott is csak gyéren és az emberek elől félénken elhúzódva olyan tájakon, a hol nem háborgatják.

Hogy mért nevezték el medvének, azt bizony nehéz volna megmagyarázni, mert a medvével semmiféle atyafiságban sincs. Feje rendkívül hosszú és vékony, farka hosszú és bozontos, úgy hogy szinte úgy látszik, mintha az egész állat csak fejből és farkból állana, mert testét is hosszú szőr fedi; találtak már olyat, mely az orra hegyétől a farka végéig nyolcz láb hosszú volt. Az a közös tulajdonsága mégis van a medvével, hogy első

lábának nem a talpára lép, hanem külső részére, a mit azért is tesz, mert ujjain hosszú, hatalmas karmai vannak, melyek különben akadályoznák a járásban. Szőre sötétszürke, de vállain fekete csik fut végig; foga nincs, de rendkívül hosszú és hajlékony nyelve van, a mi szükséges is neki élelme megszerzésénél.

Mint már a neve is mutatja, hangyából él. Erős karmaival fölkaparja a hangyabolyt és a nyüzsgő hangyatömeg közé nyújtja nyelvét. A hangyák százával tapadnak rá, gyorsan bekapja, lenyeli és újra kiölti. Ekkép rövid idő alatt egy egész hangyaboly lakosságát fölszedi és ha nem volt elég, nekimegy a legközelebbi hangyabolynak. Eleségben nincs hiánya, mert hangya ott tömérdek van és tél soha sincs, a mikor a hangyák mélyen elbujának a föld alá.

A hangyászmedve nyugalmas, békeségszerető állat és az embert nem támadja meg, sőt messzire kitér az utjából. De ha

öt bántják s nem menekülhet, akkor vitézül védi magát és nagyon veszedelmes ellenség, mert rettenetes karmaival halálos sebet vág az emberen. Menekülni azonban könnyű előle, mert nem igen tud sebesen szaladni.

Fogságban tartani a hangyászmedvét nagyon bajos. Megszelidül ugyan, kivált ha fiatalon fogják el; de nehéz eltartani. Megeszi néha a mézet, tojást is, de nem szívesen és ha hangyát hoznak neki, azt sem szereti; mintha ezt a kedvencz eledelét csak akkor tudná jóízűen enni, ha maga szedegeti ki a hangyabolyból. Még leginkább megeszi a darázsészkekből, vad méhektől elszedett bábokat; csak hogy ezt persze bajos annyit összeszedni, hogy mindennapra elég legyen egy olyan nagy állatnak. A fogoly hangyászmedve tehát csakhamar senyedni kezd, elgyöngül és kimulik. Ep ezért nagyon ritkán tudnak egyet-egyét áthozni Európába s állatkeretekben és menaszériákban a hangyászmedve a legritkább állatok egyike.

ŐSZI GYÜMÖLCS ÉS VIRÁG.

(Képpel a 200—201. lapokon.)

Jó Természet, a ki kosarunkba
Szép tavasszal rózsát bőven töltsz:
Virágtalan fádon, bokraidon,
Kéklik, piroslik most a gyümölcs.

Alma- s körtefűd' megdézsmáltuk,
Vertünk diót, téptünk mogyorót,
Szüret előtt szedtük meg a tökét,
S édes mustját szánkba csorgatók.

Nospolya is barnul már az ágon,
A birsalmát arany szín lepi,
Csipke-bimbó pirosabbra válik,
Bibor somnak pinty esik neki.

A kis méhe, mert már nem találhat
Hársvirágot, édes illatút:
Leves körtén, czukros szőlőszemen
Keres mézanyagot, jó aszút.

Pillangónak is áll még világa,
Georgina dicszik s őszike,
Vigan száll még virágról virágra,
Mig megdermeszti az ősz dere.

A ki a hűséget, a szorgalmat
Áldásoddal megjutalmazod:
Hálát rebeg, te dicső Természet,
Forró hálát minden magzatod.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A „KIS LAP” XXVII. köt. 11-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:
„Csipkés függöny.”

Helyesen fejtették meg: Kövér testvérek, Borbély György, Ernst Miklós, Zsitvay Laura, Schmidt Miklós, Schwarcz Berta és Józsi, Fischer Vilma, Csehy Margit és Ilona, Sohay Carola és József, Fröhlich Dora, Ernyei Anna és Hermína, Muskó Adrienne, Tomka Sarolta, Bohács Géza, Beer Imre, Merza testvérek, Dobóczky Irénke, Frommer Irma és Hugó, Grossmann Ernő, Kleeberg Ödön és Zoltán.

A »Kis Lap« XXVII. köt. 10-dik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Grossmann Ernő, Ernyei Anna és Hermína, Szűsz Ilona, Sohay Carola, Nagy Irén, Friedmann Mariska, Beer Imre.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Lengyel Andor. A jövő tavasszal megnyilandó országos tárlat épületeit a kiállítás után nem mind rombolják le. A nagy csarnok, az épületek legdíszesebbje, megmarad nagy hangversenyek s népünnepek megtartására. A városerdő közelében fogadó tudtommal nincs tervezve, de a közlekedés oly kényelmessé lesz téve, hogy a messzibb lakó látogató is könnyen el fog oda juthatni. Szívesen veszem akkor, ha befordulsz hozzám is. — **Waldner Károly.** Nem látok rá okot, hogy az említett munkát vagy címét veled közöljem. Ha jó, meg fog az jelenni s akkor megismered czimestől. — „**Hajó rém.**” Idétlen munkácska, tele nyelvtani és helyesírási vétséggel. A kor zsenge volta kimentti ezt; de aztán zsenge korban ne is akarjunk még nyilvánosságra szánt műveket írni. — **Poldini testvérek.** A föladványokból néhány meg fog jelenni. Jobbára ügyesek s fölteszem rólatok, hogy másutt még közölve nem voltak. A csiga-rejtvény megfejtési módját meg kellene magyaráznotok s akkor

küldjétek be még egyszer. A bűvös rejtvény tárgyául fölvetett idézet nem szabatos. Az nem úgy hangzik, hogy: »Buda még él, magyar áll« hanem: »él magyar, áll Buda még.« A kérdező P. Rézikét tudakolni fogom a kiadó hivatalban. — **Sohay Carola.** Távolból küldött meleg üdvözlétedet szívesen viszonzom. Bármennyire légy is az édes hazától, soha se felejtse el magyar voltodat. — **ifj. Basch Gyula.** Hat éves kis legénytől nagyon derék művecske. De a 3-ik sorban foglalt név nem csak állatnak, hanem embernek a neve is. Caro néven van egy jeles történész, egy francia bölcsész s egy német színműíró. Ujabb kísérleted bizonyára jobban fog sikerülni. — **Kleeberg testvérek.** Az egyiket főhatalommal használom. A többi is jól van megszerkesztve, de gondatlanul van lejegyezve, főleg a csillagos rejtvény. Az ilyesmit igen tisztán s olvashatóan kell megírni. — **Spitzer Józsa.** Rejtvényeid egyike hiányos: a „jellem“-et két l-lel írjuk. A másikra nézve: a *Nanon* leány név nálunk szokatlan. Alig fogna ráterüni valamelyik olvasó társad. S mivel már nevekről beszélünk: szeretném tudni, fiúcska vagy-e vagy leányka? A *Józsa* név voltaképen fiú név. De helytelen magyarzatból, latinos *a*-végzése miatt, sokan női névnek tartják. S élek a gyanupörrel, hogy te is *leány* vagy. Ha az *a*-végzet volna e tekintetben határozó, akkor női nevek volnának a következők is: Gyula, Béla, Géza, Miska, Pista, Józsa. A *Józsa* régi magyar formája a *Józsefnek*. A születésnap ajándékra nézve bizalommal fordulhatsz az Eggenberger (Hoffmann és Molnár) féle könyvkereskedéshez (Barátok tere). — **Poros testvérek.** Közöltem a kiadóhivatallal. Az majd kívánságotokhoz képest fog intézkedni. — **Csergő testvérek.** Nem a magatok írása s így nem vehetem tekintetbe a küldeményt, bárha szívesen elhiszem, hogy a helyes megfejtés tőletek származik. — **Kubinyi Irén.** A vízbe potytyant kis legények históriáján, mivel hála Istennek bajok nem esett, én is jóízűn mosolyogtam. — **S. I.** Az ön Sárkájá, a ki boszusan osztogatja el alamizsnában az egyforintosát, zavaros gyermekjellem. Jó-e, szívtelen-e az ilyen gyermek? Végre kap még néhány hatost s vesz egy kanárit, amely voltaképen sárgára festett veréb. A csáló madarast a rendőrségnél kellene bejelenteni, hogy elvegye büntetését. Ez volna a morál. De mi tanúságot vonhat ebből a gyermek? S milyen az előadás! »Na édes anyám« — így szól Sárkika — »meglássá, milyen gyönyörű madaram lesz, és hogy fog az énekelni, s milyen szép sárga lesz a tolla, és milyen bóbítája lesz, csupa gyönyörűségem lesz« stb. Ez a sok *lesz* azt bizonyítja, hogy a szerkezeti hibákat is tekintve, önből író nem igen *lesz*. A versei még gyarlóbbak. Hanyag rimelés, hibás méret és

hig tartalom. Őszinte bírálatot kért. Megadtam. — **Schöffner Ottó.** Köszönettel fogadom ajánlatodat s kérem látogatásodat pénteken délután a szerkesztői irodában. Ott aztán bővebben szólhatunk a dologról. — **Vagyon Margit.** Besoroztam. — **Kiss Margit.** Vizsgátek fényes eredményén magam is örvendek. Hogy nem csak jól tanulsz, de a zongorában is szép sikerrel álltad meg a helyet, méltán szolgálhat nagy elégtételeddre. Az Árpád gyerek persze másféle concertet adott: fölmászott az eperfára és nagyot bukott. Baja reményem nem esett, mert hiszen a te neved alá ő is oda kanyarította a magáét. — **Gút Izsa.** Megrajzoltatam. (A te neveden sem tudok eligazodni, fiú vagy-e vagy lány?) — **Mészáros Erzsike.** A jövő héten teszek eleget a te kívánságodnak. — **Roth Regina.** Neked ugyanezt ezt üzenem — **Künstler Malvina.** A küldeményt vettem s a két fiúcskának átadtam, kik ezer forró köszönetet küldenek érte. — **Scholz Etelka.** Az írásod a legtakarosabb írások közé tartozik. Kedves nőtestvéreid menyegzői ünnepéhez én is küldöm őszinte jókívánságomat. — **Herczegh Ella.** Adakozástokat még ujév előtt juttattam el ezéjához, mint ezt a »Nemzet« című napi lapban ki is mutattam. — **László Mariska.** Kedves levélkérd nagy örömemre szolgált. Testvéreddel együtt szívesen üdvözöllek. Mikor látogattok meg ismét? — **Mayer Adél.** A te ügyes, szeretetreméltó leveled is jölesett nekem. — **B. Pauner Károly.** Az egyik sorban hiba van: nem *álld*, hanem *»áldd* meg a magyart! Mert két l-lel egész más e szó jelentése. — **Német Zsiga.** Az ígért képek meg fognak jelenni, úgy reményem, még ez év folytán. Te is úgy vagy, mint sok olvasó társad, kiket végzetők távol vitt az édes hazától, hogy csak annál forróbban ragaszkodnak hozzája. Melegen érzett, ügyes versikédből biztatásul és vigaszul közlöm a következő sorokat:

*A külföldre vetett a sors engemet,
Kövés ember érti itt a nyelvemet —
Édes apám, édes anyám magyarok,
Ugy örülnek, hogy még én is az vagyok.
Ugy biztatnak, hogy még vissza is megyünk,
Hogy számunkra csak otthon van hely nekünk,
Meg is őrzöm édes szülő nyelvemet,
Meg is tartom magyarnak a szívemet.*

Több rendbeli közleményt, (rejtvényt, elbeszélést stb.), melyet itt egyenként elő nem sorolhatok, egy s más okból nem közölhetek.

BÜNTETÉS!

Intéseim ellenére néhány kis olvasóm mégis piszkos papirosra írja levelét, vagy

elhányja az írást, poczákat ejteget rá, papirosának rongyosra tépett széleit nem nyirja simára stb. Mondottam már, hogy ez ép oly illetlenség, mint mozdatlanul jelenni meg az utcán, vagy poros, rongyos ruhában tenni látogatást. A beküldők nevének még most is kedvezek, de megfajtsáikat, bár helyesek, a mondott okokból nem közlöm. Hogy pedig az illetők tudják, hogy őket éri a méltó megrovás, kiírom ide a helyek nevét, a honnan a hibázott leveleket kaptam. Ezek: *Budapest (D. H.), Fülel, T. Roff, Belényes, Ó-Becse és Apátfalva.* (Innen nem megfajtsát, de rejtvényt vettem.) Reményelem, erre a rovatra nem lesz többé szükség. Nem szép, de tiszta írást és papírost követelek.

Forgó bácsi.

G Y Á S Z.

E szám jótékonyági rovatában megilletődéssel fogjátok olvasni, hogy egy zsenge korban lévő gyermek halálos ágyán is megemlékezett a korán elhunyt kitűnő művész, *Halmi Ferencz* árváiról. Ez elköltözött nemes léleknek, míg köztünk élt,

OPPENHEIM MARGIT JENNY

volt a neve. Több évig szenvedett, foglalkozva a halál gondolatával, mely ahelyett hogy elkészerítette volna őt, még tágabbra nyitotta meg jó szívet a mások insége és szenvedése iránt. Kevéske zsebpénze egy részét szükölködő gyermektársainak szentelte.

Ha a kérlelhetetlen halál gondolatánál valami fájtnéki, úgy bizonyára az, hogy édes jó szüleit és szerető testvéreit látta maga körül forró könyvekben.

Bizonyára angyallá lett a jóságos Isten számolya körül, s onnan küldi vigaszát kedveseinek bus szívébe.

Maros-Vásárhelyt hunyt el 13 éves korában.

A szerető emlékezet virágozzék porai felett.

Forgó bácsi.

Jótékonyág.

Táncsics Mihály özvegye részére *Simon Sarolta* (mint egy szini előadás eredményét, melyben *Goldberger Vilma* és *Simon Gabriella* is részt vettek) 5 frt.

*

Halmi Ferencz árvái javára: *Oppenheim Ilona*, elhalt testvére *Margit* végrendelezéséhez képest, 1 frt 90 kr. „*Száz örömmel*“ jelszóval 5 frt.

Ezen összeg ki van mutatva a „*Nemzet*“ című politikai napilapban.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!

Forgó bácsi.

Keresem

a »*Kis Lap*« következő számaát, amelyek a saját példányomból hiányzanak:

VI. kötet	6-tól a 13. számig
VII. »	egészen
IX. »	15-től a 32. »
XI. »	23 számot
XIV. »	19 »
XV. »	22 »
XVI. »	7. és 11. »
XX. »	1-ső és 10. »

A ki e számokat, vagy akár köteteket — ép állapotban — illő áron nekem átengedni hajlandó, kérem a »*Kis Lap*« czime alatt tudatni velem föltételeit.

Forgó bácsi.

A „KIS LAP“ t. előfizetőihez.

A folyó évnegyed végéhez közeledvén, tisztelettel kérjük a „KIS LAP“ ama t. előfizetőit, kiknek előfizetésük e hóval lejár, sziveskedjenek megrendeléseket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „KIS LAP“ előfizetési ára:

Negyedévre	1 frt 40 kr.
Félévre	2 frt 80 kr.
Egész évre	5 frt 60 kr.

Az előfizetések, (melyeknek elküldésére legzselyszerűbb a postai utalványok használata) a „KIS LAP“ kiadóhivatalához, Budapest, Ferencziek tere 3. sz. Athenaeum-épület, intézendők.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, Barátok-tere 3-ik sz., Athenaeum-épület. Budapest, 1884. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.